

Trendforduló?

Az Országgyűlés már idén júniusban jóváhagyta a jövő évi költségvetési tervet. Az előrehozott tervezés – a kormányzati kommunikáció szerint – nagyobb kiszámíthatóságot, megbízhatóságot és jobb előrelátást ígér. Ez fontos lenne a katonai kiadások tervezése szempontjából is, hiszen az elmúlt négy évben 8 és 20% között ingadozott a tervtől való év közbeni eltérések nagysága.

A 2016. évi központi költségvetés a honvédelmi tárcánál 298,5 *milliárd forint kiadással* és 266,6 *milliárd forint támogatással* számol, a kettő közötti különbséget pedig a bevételek (társadalombiztosítás, ingatlan- és eszközértékesítés, szolgáltatások) hivatottak áthidalni. A kiadási főösszeg a tervezett GDP 0,88%-ának felel meg, ami 41,8 milliárd forintos növekedést jelent, mégis elmarad az ígértől: a 2012-es kormányhatározat a támogatás 0,1%-os GDP-arányos emeléséről rendelkezett. A 266,6 *milliárdos költségvetési támogatás* a tervezett GDP-nek csak 0,79%-a, vagyis alig (0,04%-kal) haladja meg az erre az évre számolt 0,75%-os részarányt. Mivel a nyár közepétől megvalósuló központi honvédségi béremeléssel az idei védelmi költségvetés aránya 0,79%-ra nő, plusz támogatást 2016-ban a tárca gyakorlatilag nem kap. *A GDP 0,1%-os évenkénti emelése tehát csak a kiadási főösszeghez viszonyítva valósul meg.*

A Magyar Honvédség a krónikus alulfinanszírozottság miatt rossz anyagi helyzetben van, több pénzre lenne szüksége, különösen a haditechnikai modernizáció tekintetében. A kormány 2011-ben 266,9, 2012-ben 266,8, 2013-ban 257,2, 2014-ben 256,7 milliárd forintot költött a hadseregre, miközben a honvédelmi feladatrendszer folyamatosan bővült (protokollfeladatok, önkéntes tartalékosok, hagyományörzés). *A jövő évi emeléssel a kormány lényegében „visszaadja” a tárcának a 2011-ben elvett pénzt*, amikor 2010-hez viszonyítva 50,9 milliárddal csökkentette a védelmi kiadásokat. A javuló költségvetés azonban *továbbra sem jelent gyógyírt* a haderő akut problémáira, hiszen a növekménynek már megvan a helye. A katonai életpályaprogram finanszírozása (11 milliárd forint többletkiadás) jövőre teljes egészében a tárcára hárul. Az Iszlám Állam elleni harchoz való iraki hozzájárulás 2016-ban nem tervezett feladatként jelenik meg. Pluszkiadásokat jelent majd a repülőgép-balesetek következményeinek kezelése, a képességek pótlása.

A helyzet nehézségét mutatja a jövő évi katonai költségvetés belső összetétele is. Illetmény- és bérjellegű kiadásokra a HM 155 milliárd forintot (52%) szán, a működés 124 milliárdba (41%) kerül, a felhalmozásra (beruházások és felújítások) pedig 18 milliárd (6%) jut. *Különösen fájdalmas a fejlesztésre fordítható költségek rendkívül alacsony aránya.* Nemcsak arról van szó, hogy nem éri el a walesi csúcson elfogadott 20%-os haderő-modernizálási hányadot, hanem a jövő évi központi költségvetés *továbbra sem számol helikopterbeszerzéssel.* A haderő szegénységét mutatják a magas dologi költségek is (30%-os részarány lenne az ideális), hiszen az elavult eszközrendszer és infrastruktúra fenntartása többre kerül a kívánatosnál. Így továbbra is marad a kényszerűség, a haderő működőképességének prioritizálása, a nélkülözhetetlen nemzetközi és hazai feladatok végrehajtása. A haderő modernizálása továbbra is a távoli jövő kódéba vész.